Írta: Major Zoltán
2017. október 08. vasárnap, 08:45

Október 7-én volt a Bóbita Bábszínház új évadának első bemutatója, Nemes Nagy Ágnes keleti meséjéből készült bábelőadás, Az aranyecset. A gyönyörű és ötletes díszletek közt, autentikus élőzenével előadott szép és tanulságos, rendkívül mozgalmas és sok humorral teli történet a felnőtt nézőket is elvarázsolta. A darab színpadra állításáról, üzenetéről, Somogyi Tamással, az előadás rendezőjével beszélgettünk a próbafolyamat közben. (Fotók: Bóbita Bábszínház)

- Mi volt az, ami megfogott Az aranyecset történetében? Mi a darab mondanivalója, legfontosabb üzenete számodra?

- Ami legelőször megtetszett az az, hogy egy művész fiú történetével foglalkozhatunk. Nagyon kevés gyerekeknek szóló történet választja ezt témájául. E mellett az az út volt nagyon izgalmas már első olvasásra is, ahogyan a főszereplő társadalmi státusza megváltozik. A magányos, iskolából kidobott fiúból olyasvalaki lesz, aki előtt meghajol a császár is. Mindezt azzal éri el, hogy nagyon tehetséges valamiben. Emiatt persze szembe kell néznie a világ nagyra vágyásával, kapzsiságával, hazugságaival és minden olyasmivel, ami egy híres csodagyereknek kijár. Köztük a tisztelettel és az ámulattal is. Érdekes, hogy Szádeli folyamatosan a világ egyensúlyát próbálja fenntartani. Nem pusztítja el azokat, akik rosszat akarnak, csak elvesz egy kicsit tőlük vagy egyszerűen nem ad nekik.

- Mennyire ragaszkodtál a rendezés során az eredeti Nemes Nagy Ágnes mű meseszövéséhez, dramaturgiájához? Hűen követted a fonalát? Vagy csak bizonyos

epizódokat villantottál fel? Hogyan sűrítettél, rövidítettél?

- Az előadás dramaturgjával, **Khaled-Abdo Szaidával** szerettük volna megtartani az eredeti szöveg részleteit, mert izgalmas a verselése, nagyszerű a szóhasználata és egy számunkra is fogyasztható, a keleti kultúrát, és az európai és magyar mesei elemeket érzékenyen vegyítő szövegről van szó. Furcsa, mágikus nyugalmat áraszt a szöveg, ami nem csak olvasva, de színpadon mondva is megállja a helyét. Ami a sűrítést illeti, természetesen sok mindent ki kellett hagynunk, de ezt maga a kötet is megengedi, mert ahogyan a keleti meséknél szokás, rengeteg kitérő van a szövegben. Ezekben a mesékben nem a hős tart célirányosan valami felé, hanem maga a mese halad egy gondolati egység felé. Így bizonyos részek csak lazán kapcsolódnak a központi történethez. Nemes Nagy ismerte ezt a mesekincset és ezt a dramaturgiai gondolkodásmódot fel is használta, így kerültek bele azok a részek a könyvbe, melyek olvasva szépek, de színpadon túl sokfelé terelnék a figyelmünket. Egy történetet kivéve ezeket a kanyarokat mi kihagytuk a szövegkönyvből.

- A darab zenéjét Szőke Szabolcs szerezte, és ha jól tudom, élőzenét hallhatunk az előadás alatt. Hogyan teremti meg a zeneszerző az előadás atmoszféráját? Milyen hangszereket, hanghatásokat alkalmaz?

- **Szőke Szabolcs** életműve és zenei érdeklődése éppen olyan, mint Nemes Nagy szövege és, mint amilyen az előadás gondolkodásmódja is lesz: keleti hangulatokkal és dallamokkal fűszerezett, nyugati hangszerelésű zene. Szerencsére a társulat zeneileg magasan képzett, így bátran használhatunk bonyolultabb ritmusokat és dallamokat. A konkrét dalokon kívül nagyon sok effekt és hangszeres kíséret hallható majd az előadásban. A zenei szövet végig követi a történetet, együtt haladnak majd, kölcsönösen kiegészítve egymást. Kép a hangot, hang a képet. Ehhez olyan izgalmas effekthangszereket használunk, mint a török népzenében használt saz vagy a 2000-es években megjelent hapidrum.

- Milyen a darab látványvilága, melyek a fő motívumok? Mennyire gondolkodtatok közösen a tervezővel, Szabó Ottóval?

- Mint minden korábbi munkánknál, **Szabó Ottóval** itt is közösen gondolkodtunk. Szerettük volna megidézni a keleti színház világát, és egyben egyszerűségét. Üres térben, egy kijelölt játéktéren (ami egy szőnyeg) igyekszünk a maszkos játék és a bábszínház elemeit használva a színészi test és a bábok által alkotott képek sorával elmesélni a történetet. A néző képzeletére bízunk nagyon sok mindent. Annyi dolgot kapunk és kapnak a gyerekek készen, megformázva,

minden oldalról megmutatva, hogy egyre inkább fontosnak érzem a hiányt, amit a nézőnek kell kipótolnia, amikor figyeli az előadást. Mint amikor olvasáskor elképzeljük a részleteket, amik nincsenek pontosan leírva.

- Kiknek, mely korosztálynak ajánlod a darabot?

- Öt éves kortól várja a színház a nézőket.

- A Bóbita társulatával első alkalommal dolgoztál. Mi a véleményed a csapatról, mik a tapasztalatok? Mennyire volt feszített a próbafolyamat?

- A feszített rész csak most következik, mert közeledik a bemutató. De eddig nyugodtan dolgoztunk és nagyon jó lenne, ha nem kellene kapkodnunk. Valahogy ez a történet nem engedi meg a sietséget. Remek társulat jött össze a Bóbitában, sok izgalmas egyéniséggel. Segítünk egymásnak és együtt gondolkodunk az általam meghatározott keretekben.

- Kamaszoknak, fiataloknak szóló előadásokat is rendezel. Hogyan lehet ezt a korosztályt a bábszínház által megszólítani? Milyen eszköztár szükséges hozzá?

- Ugyanaz a gondolkodásmód szükséges hozzá, mint a gyerekekhez vagy a felnőttekhez. A színház hatásai ugyanúgy működnek minden korosztálynál. A különbség a témafelvetésben, a figurák és a díszlet megformálásában van. Ha sikerül eltalálni, hogy mi érdekli a korosztályt és ehhez megfelelő szöveget, dramaturgiát és színházi formát választunk, akkor nem számít, hogy azt bábbal, tánccal vagy éppen maszkos játékkal mutatjuk-e meg. Az én előadásaimban a bábok mindig valamilyen plusz jelentést hordoztak, valamit, ami a történet mélyebb rétegeit igyekezett megmutatni, tehát nem a forma hozta a tartalmat, hanem fordítva. Ahol nem éreztem, hogy mi lehetne a bábok szerepe, ott nem is használtam. Ilyen volt például a *Szentivánéji álom*
című előadás, ahol a figurák többsége „élőszereplő” maradt és csak az erdei világ lényeit játszottuk bábokkal.

- Mi lesz a következő munkád? Mikor, kiket fogsz rendezni legközelebb?

- Idén a munkáim többsége eltér a klasszikus színházi folyamatoktól. Legközelebb például Zalaegerszegre megyek, ahol az ottani bábszínházban egy tíz napos közös gondolkodás és improvizáció alapján igyekszünk megtalálni, hogy majd később, az évad második felében miről csináljunk előadást. Jó, amikor egy kőszínház igyekszik kilépni a megszokott keretek közül és új utakat keresve vizsgálja a színház lehetőségeit. Örülök, hogy része lehetek ennek a gondolkodásnak. Utána pedig a Nemes Nagy Ágnes Művészeti Szakgimnázium színész szakképzésében készítek egy vizsgaelőadást. Eközben dolgozom a Vígszínház ifjúsági programján, ami leginkább előadásokhoz kapcsolódó foglalkozások tervezését és megvalósítását jelenti.

Néhány fotó az előadásból:

Írta: Major Zoltán
2017. október 08. vasárnap, 08:45